

stroškov (osebni vlak III. razreda) še 6 kron na dan. Bivanje na Dunaju traja največ 3 dni.

Da se te ustanove za obrtni stan kolikor mogoče koristno porabijo, se bo oziralo le na take prošnje, ki ustrezajo naslednjim pogojem:

1.) Posamezni prosilci. — Posamezni obrtniki dobe le takrat ustanovo, če dokažejo, da bodo v svojem obrtu upeljali strojni obrat. Take, s potrebnim dokazom opremljene prošnje naj pristojna obrtna zadruga vloži pri c. kr. trgovinskem ministrstvu in naj jim priloži prepis zapisnika one zadružne seje, v kateri so se določili obiskovalci.

2.) Odbornikom in članom obrtnih zadrug se podelijo take ustanove, če gre za ustanovitev pridobitne in gospodarske zadruge, za prireditve obrtne razstave ali strokovnega tečaja, za napravo osrednje delavnice ali podobnega zadružnega obrata ali kake druge naprave, ki spada v okvir državnega urada za pospeševanje obrta. V tej, na c. kr. trgovsko ministrstvo naslovljeni prošnji naj prosilci naznanijo nameravano napravo in kaj so že sami ukrenili za nje uresničenje.

3.) Obrtne združbe, zlasti obrtne zadruge, obrtne, pridobitne in gospodarske zadruge, obrtna društva i. r. dobe za skupni obisk strojnice in drugih naprav urada za pospeševanje obrta male prispevke k potnim stroškom iz kredita za pospeševanje obrta, če dajo tudi sami ali druge obrtu prijazne korporacije prispevke nepremožnim udeležencem. V prošnji na c. kr. trgovsko ministrstvo je navesti število udeležencev in višino poprej omenjenih prispevkov.

4.) Na prošnje in takega kraja, v katerem ali v čigar bližini obstoji kak zavod za pospeševanje obrta z razstavo strojev, se ne bo oziralo.

### Obrtnijske raznoterosti.

Dobavni razpis za male obrtnike. C. kr. ministrstvo za deželno brambo namerava potrebnosti raznovrstnih oblačilnih in opravnih predmetov dobaviti pri malih obrtnikih. Dobave se sme udeležiti vsak samostojen obrtnik, ki stanuje v tostranski državni polovici, in sicer samostojno ali kot ud obrtne zadruge. Predmeti, ki jih je dobaviti, so: bluže, hlače, ulanke, životni opasniki, črevlji različne velikosti, usnjeni pasi z zaponko, različni jermeni za puške, plašče, kuhinjsko orodje, kavalerijske sablje, stremena itd., jermena za uzde in druge potrebnosti iz usnja itd. itd. Ponudbe morajo po predpisanem uzorcu najkasneje do 18. novembra t. l. do 12. ure popoldne dospeti na ministrstvo za deželno brambo. Uzorci predmetov, katere je dobaviti, se lahko vpogledajo, za čevlje tudi lahko kupijo pri glavnem skladišču vojne oprave na Dunaju. Razglas z natančnejimi pogoji, zaznamek predmetov, cenik in ponudbeni uzorec se lahko pogledajo v pisarni trgovske in obrtniške zbornice, katera na zahtevanje razglas tudi pošlje.

Kako napraviti svetilna stekla (cilindre) bolj trpežna? Znano je, da steklarne posebno zadnje čase izdelujejo slabejša stekla, nego so to v prejšnjih časih. Napravljajo jih tanjšje, pa tudi tvarina je slabša, navrh pa jih še prenažno ohladi — novo izdelane. Nasledek je, da kar zlepa popokajo in se zdrobe skoraj brez vzroka. Da se tem neprilikam vsaj nekoliko izognemo, pazimo na naslednje: Kadar kupuješ cylinder,

izbiraj bolj močno, težje steklo od vrste, katero ima velik, jabelčasto-okrogel obod (vamp), pa precej dolgo, ozko in močno grlo. Ti tudi najlepše svetijo. Ko ga kupiš, zavij ga v ovseno slamo in deni ga v loncu hladne vode k ognju. Tukaj naj se prekuha in močno prevre, potem pa se v omenjeni posodi počasi ohladi. To sredstvo priporoča se za najboljše, da se krhko steklo nekoliko omehča, da potem tudi ob vročini luči lagje vztraja.



### Kako hraniti sveže sadje,

Da se določi, kako se sveže sadje pozno zorečih vrst najdalje ohrani, da ostane dobro za prodajo, shranilo je poskušališče kr. sadjarske in vinarske šole v Geisenheimu pred nekaj leti 6. novembra po 25 kosmačev in pa ravno toliko bergamotek, enakomerno razvitih na razne načine, kakoršni so v navadi. Ti načini so ti-le: 1.) Sadje se zavije v svilen papir. 2.) Dene se med strugotine. 3.) Vloži se v ječmeno slamo in zakeje. 4.) Zloži se v otavo. 5.) Zaspje se z žaganjem. 6.) Zaspje se s pšeničnimi plevami. 7.) Vloži se v izprano milko. 8.) Shrani so v hladni shrambi, kar tako razloženo. 9.) Prsti se na sadje naspe v prsteno posodo, katera se potem zakoplje na vrtu. Sadje se je na vse imenovane načine, izvzemši št. 10 hranilo v sadni shrambi; 11.) hruške so se pa že zavile v probkovo moko, katero rabijo na Španjskem za pošiljanje trdega namiznega grozdja.

9. februarja so vse sadje vzeli iz posod, po katerih je bilo poshranjeno, in so je zložili v zakurjeni sobi na mizo, kjer se je do 22. februarja večkrat pregledovali. To se je pa zgodilo, da bi zvedeli, kako bi se vzdrževalo sadje po sadnih prodajalnicah, ker se prodajalci često pritožujejo, da je sadje lepo, kadar je vzamejo iz posod, v katerih je bilo spravljeno, v prodajalnici pa kmalu porjavi in dobi lise ter ga ni moči prodati. Uspeh teh poskusov je bil ta-le:

1.) V svilenem papirju zavita jabolka in hruške so se najbolje ohranile; svoje lepote ni sadje nič izgubilo in tudi pozneje v sobi ni dobilo lis. Ugodile so se redno in njih ukus je bil čist.

2.) Tudi s strugotinami je bil uspeh ugoden, če tudi sadje ni bilo tako lepo, kakor pri prejšnjem poskusu. Omladilo se je bilo redno in ukus je bil čist.

3.) Zavijanje v ječmenovo slamo se pa ni izkazalo posebno ugodno. Sadje se je še precej dobro ohranilo, pa je izgubilo lepo barvo. Tudi se prav dobro ni ugodilo; drugega ukusa pa ni dobilo od slame.

4.) Hruške, vložene med otavo, so potem v sobi kmalu postale lisaste in so jele gniti. Imele so tudi ukus po senu. Pa tudi jabolka so izgubila lepo barvo. Uležala so se bila popolnoma, pa tudi dobila ukus po otavi.

5.) V žaganju spravljene hruške so potem v sobi v kratkem času ovenele, dobile so lise ter so imele neprijeten ukus po lesu, tako da bi ne bile za prodajo.